

T.C.
BİTLİS VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

RİSK DEĞERLENDİRME RAPORU

İÇİNDEKİLER

I.İŞYERİNE AİT BİLGİLER.....	2
II.İŞYERİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLGİLERİ	2
1. GİRİŞ.....	3
2.RİSK DEĞERLENDİRMESİ EKİBİ HAKKINDA	4
3.RİSK DEĞERLENDİRMESİ AMACI	4
4.RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE YER ALAN KAVRAMLAR VE TANIMLAR	5
5.TEHLİKELERİN TANIMLANMASI	5
6.İŞYERİNDE TEHLİKE KAYNAKLARI VE RİSKLER	6
7. RİSK DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ.....	8
8.İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜĞÜ	10
9.ALINACAK ÖNLEMLERİN TAMAMLANMASI	10
10.TEHLİKE VE RİSK DEĞERLENDİRME FORMU.....	11

I.İŞYERİNE AİT BİLGİLER

İşyeri Unvanı :..... MÜDÜRLÜĞÜ
İşyeri Adresi :.....
..... MERKEZ/BİTLİS

Sigorta Sicil No :
İşveren Vekili Adı Soyadı :

II.İŞYERİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLGİLERİ

İşyeri NACE Kodu :85.20.07 – KAMU KURUMLARI TARAFINDAN
VERİLEN İLKÖĞRETİM FAALİYETLERİ
Tehlike Sınıfı : AZ TEHLİKELİ
İş Güvenliği Uzmanı :
İşyeri Hekimi : -
Destek Personeli :
Çalışan Temsilcileri* :
:
:

*30.06.2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 20 (c) bendince Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç işyeri temsilcisi bulundurulmak zorundadır.

Risk Değerlendirmesinin;

Gerçekleştirildiği Tarih : 12.10.2015
Geçerlilik Tarihi : 12.10.2015-12.10.2021
Yenilenmesi : 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği
Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği Madde 12 (2) bendi uyarınca Risk Değerlendirmesinin yenilenmesi gereken diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir.

Risk değerlendirilmesinin yenilenmesi;

MADDE 12 – (1) Yapılmış olan risk değerlendirmesi; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

(2) Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkiliyor olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.

- a) İşyerinin taşınması veya binalarda değişiklik yapılması.
- b) İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
- c) Üretim yönteminde değişiklikler olması.
- d) İş kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
- e) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- f) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- g) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

1. GİRİŞ

Bu analiz “..... **MÜDÜRLÜĞÜ**” işletmesinin iş sağlığı ve güvenliği açısından risklerin değerlendirilmesi için yapılmıştır. Değerlendirme yapılırken 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği başta olmak üzere 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı resmi gazetede yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bağlı yönetmelikler, 10.06.2003 tarih ve 25134 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Kanunu ve bağlı yönetmelikler ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kanunlar ve kanunlara göre çıkarılmış, iş sağlığı ve güvenliğini ilgilendiren yönetmelikler, tüzükler ve tebliğler esas alınmıştır.

Risk Değerlendirmesi;

- İşyerinin tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere tehlikeleri tanımlama,
- Riskleri belirleme ve analiz etme,
- Risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması,
- Dokümantasyon,
- Yapılan çalışmaların güncellenmesi ve gerektiğinde yenileme aşamaları izlenerek gerçekleştirilmiştir.

Risk değerlendirmesi işyeri tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere tehlikeleri tanımlama, riskleri belirleme ve analiz etme, risk kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması, dokümantasyon aşamalarında **MÜDÜRLÜĞÜ** Risk Değerlendirmesi Ekibine destek vermektedir.

..... **MÜDÜRLÜĞÜ** Risk değerlendirmesi aşamaları izlenirken çalışanların ihtiyaç duyulan her aşamada sürece katılarak görüşlerinin alınması sağlanmıştır.

2.RİSK DEĞERLENDİRMESİ EKİBİ HAKKINDA

“29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği Madde 6 (1) Risk değerlendirmesi, işverenin oluşturduğu bir ekip tarafından gerçekleştirilir” uyarınca 01.10.2015 tarihinde Risk Değerlendirmesini yapmak üzere aşağıda belirtilen Risk Değerlendirme Ekibini oluşturup işlemler gerçekleştirilmiştir. .

.....MÜDÜRLÜĞÜ RİSK DEĞERLENDİRMESİ EKİBİ

(1)Risk değerlendirmesi ekibi aşağıdakilerden oluşmaktadır.

- a) İşveren/İşveren Vekili Adı Soyadı :
- b) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten
İş Güvenliği Uzmanı Adı Soyadı :
- İşyeri Hekimi Adı Soyadı : -
- İşyerindeki Çalışan Temsilcisi* Adı Soyadı :
- İşyerindeki Çalışan Temsilcisi* Adı Soyadı :
- İşyerindeki Çalışan Temsilcisi* Adı Soyadı :
- c) İşyerindeki Destek Eleman Adı Soyadı :
- d) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen ve işyerinde yürütülen çalışmalar, mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ile riskler konusunda bilgi sahibi çalışan Adı Soyadı :

*İşveren, 30.06.2012 tarih ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde 20 (1) (b) uyarınca Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç işyeri temsilcisi görevlendirir.

3.RİSK DEĞERLENDİRMESİ AMACI

Risk değerlendirmesinde temel amaç işyerlerindeki çalışma koşullarından kaynaklanan her türlü tehlike ve sağlık riskini azaltmak, insan sağlığını etkilemeyen seviyeye düşürmektir. Risk değerlendirmesi sonucunda, işyerindeki tüm tehlikelerin ne olduğuna karar verilmiş, kaza olma olasılığı ile olası kazaların boyutu/büyüklüğü hakkında bilgi sahibi olunmuş olacaktır.

..... Müdürlüğü Risk Değerlendirmesinin Amacı;

- İşyeri düzeni, çalışma koşulları, iş ekipmanları, yapılan iş, kullanılan fiziksel ve kimyasal etkenler v.b. şartlardan kaynaklanabilecek meslek hastalıkları ve iş kazalarını önlemek için gerekli çözüm yollarının tespiti,
- İşyerinde bulunan bütün tehlike kaynaklarının yaratacağı risklerin derecelendirilmesi,

- Muhtemel iş kazaları ve meslek hastalıklarının boyutu (büyüklüğü) hakkında önceden objektif bilgi sahibi olmak,
- Kayıpları bertaraf etmek için muhtemel risklerle ilgili hususları dikkate alarak, bunlarla ilgili tedbirleri içeren tabloyu oluşturmak ve bu tablonun rehberliğinde;
 - ✓ İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğini gözetim altında tutmak dolayısıyla, tespit edilen bu risklerin tamamını veya büyük bir kısmını bertaraf etmek, kabul edilebilir risk seviyesine çekmek,
 - ✓ İş kazalarını, meslek hastalıklarını, bina ve ekipmanların hasar ve zararını, iş günü kayıplarını, işgücü kayıplarını asgari düzeye indirmek ya da "insan, sağlık ve güvenliğini etkilemeyecek" seviyeye indirmek,
 - ✓ Gerekli bakım onarım çalışmalarının ve eğitim planlarının oluşmasında rehberlik etmek.

4.RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE YER ALAN KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Risk değerlendirme: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

Ramak kala olay: İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

Kabul edilebilir risk seviyesi: Yasal yükümlülüklerle ve işyerinin önleme politikasına uygun, kayıp veya yaralanma oluşturmayacak risk seviyesini,

Önleme: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,

5.TEHLİKELERİN TANIMLANMASI

Yapılan görüşmeler ve evrak değerlendirmeleri dikkate alınmak suretiyle tehlikeler tanımlanırken çalışma ortamı, çalışanlar ve işyerine ilişkin aşağıda belirtilen bilgiler toplanmıştır.

- a) İşyeri bina ve eklentileri.
- b) İşyerinde yürütülen faaliyetler ile iş ve işlemler.
- c) İş ekipmanları.

- d) Kullanılan maddeler.
- e) Artık ve atıklarla ilgili işlemler.
- f) Organizasyon ve hiyerarşik yapı, görev, yetki ve sorumluluklar.
- g) Çalışanların tecrübe ve düşünceleri.
- h) İşe başlamadan önce ilgili mevzuat gereği alınacak çalışma izin belgeleri.
- i) Çalışanların eğitim, yaş, cinsiyet ve benzeri özellikleri ile sağlık gözetimi kayıtları.
- j) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu.
- k) İşyerinin teftiş sonuçları.
- l) Meslek hastalığı kayıtları.
- m) İş kazası kayıtları.
- n) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan olaylara ilişkin kayıtlar.
- o) Ramak kala olay kayıtları.
- p) Malzeme güvenlik bilgi formları.
- q) Ortam ve kişisel maruziyet düzeyi ölçüm sonuçları.
- r) Varsa daha önce yapılmış risk değerlendirmesi çalışmaları.
- s) Acil durum planları.
- t) Sağlık ve güvenlik planı dokümanı gibi belirli işyerlerinde hazırlanması gereken dokümanlar.

Toplanan bilgiler ışığında; iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuatta yer alan hükümler de dikkate alınarak, çalışma ortamında bulunan fiziksel, kimyasal, biyolojik, psikososyal, ergonomik ve benzeri tehlike kaynaklarından oluşan veya bunların etkileşimi sonucu ortaya çıkabilecek tehlikeler belirlenmiştir ve kayda alınmıştır.

6.İŞYERİNDE TEHLİKE KAYNAKLARI VE RİSKLER

- Makine ekipmanları ve kullanımı sırasında yaşanabilecek aksilikler,
- Çalışanların sağlık durumları ve yaptıkları işe uygunluğunun hekim raporu ile belgelendirilmemesi,
- Kantinde çalışanların parazit ve sâri hastalık taşıma riski,
- Çalışanların kullandıkları elektronik cihazlar, kimyasallarla vs. ilgili iş sağlığı ve güvenliği hususunda eğitimlerinin olmaması
- Elektrik tesisatından kaynaklanabilecek tehlikeler
- Elektrik tevzi panoları, tabloları, sigortalar ve şalterden kaynaklanabilecek kazalar,
- Kaçak elektrik nedeniyle doğabilecek iş kazaları,
- Yıldırım düşmesi tehlikesi,
- Merdiven ve üst platformlardan doğabilecek iş kazaları,
- Ekipman kontrolleri eksikliği riski,
- Kişisel koruyucu donanımlar ve bunların kullanılma gerekleri,
- Gürültünün zararlı etkileri ile ilgili hususlar,
- Yangın ve alınması gereken hususlar,
- Yukarıdan cisim düşme riski,
- Sıcak yüzeylerle temas riski,

- Kayma, takılma ve benzeri nedenlerle düşme,
- Seyyar el aletlerinin kullanım riski,
- Motorlu araçların kullanımı, taşımacılık ve yollar (trafik kazaları)
- Fazla mesai, ağır iş yükü,
- Yapılması gereken periyodik kontroller ve bundan kaynaklanacak tehlikeler
- Çalışma ortamında bulunan fiziksel tehlike kaynaklarından oluşan ve ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Çalışma ortamında bulunan kimyasal tehlike kaynaklarından oluşan ve ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Çalışma ortamında bulunan biyolojik tehlike kaynaklarından oluşan ve ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Çalışma ortamında bulunan psikososyal tehlike kaynaklarından oluşan ve ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Çalışma ortamında bulunan ergonomik tehlike kaynaklarından oluşan ve ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Ekranlı araçlarla çalışma,
- İşletmenin yeri nedeniyle ortaya çıkabilecek tehlikeler
- Seçilen alanda, işyeri bina ve eklentilerinin plana uygun yerleştirilmemesi veya planda olmayan ilavelerin yapılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler
- İşyeri bina ve eklentilerinin yapı ve yapım tarzı ile seçilen yapı malzemelerinden kaynaklanabilecek tehlikeler
- Bakım ve onarım işleri de dahil işyerinde yürütülecek her türlü faaliyet esnasında çalışma usulleri, ekip çalışması, organizasyon, nezaret sistemi, hiyerarşik düzen, ziyaretçi veya işyeri çalışanı olmayan diğer kişiler gibi faktörlerden kaynaklanabilecek tehlikeler
- İşin yürütümü, üretim teknikleri, kullanılan maddeler, makine ve ekipman, araç ve gereçler ile bunların çalışanların fiziksel özelliklerine uygun tasarlanmaması veya kullanılmamasından kaynaklanabilecek tehlikeler
- Kuvvetli akım, aydınlatma, paratoner, topraklama gibi elektrik tesisatının bileşenleri ile ısıtma, havalandırma, atmosferik ve çevresel şartlardan korunma, drenaj, arıtma, yangın önleme ve mücadele ekipmanı ile benzeri yardımcı tesisat ve donanımlardan kaynaklanabilecek tehlikeler
- Çalışma ortamına ilişkin hijyen koşulları ile çalışanların kişisel hijyen alışkanlıklarından kaynaklanabilecek tehlikeler.
- Çalışanın, işyeri içerisindeki ulaşım yollarının kullanımından kaynaklanabilecek tehlikeler
- Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yeterli eğitim almaması, bilgilendirilmemesi, çalışanlara uygun talimat verilmemesi veya çalışma izni prosedürü gereken durumlarda bu izin olmaksızın çalışılmasından kaynaklanabilecek tehlikeler

Yukarıda örneklemeleri yapılan tehlike kaynakları dikkate alınarak iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında yer alan hükümler kapsamında **MÜDÜRLÜĞÜ**, işletme sınırları içerisinde ortaya çıkabilecek tehlikeler **MÜDÜRLÜĞÜ** Risk değerlendirme Formu' nda belirtilmiştir.

7. RİSK DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

Listede belirtilen ve bir hamlede giderilmesi mümkün olmayan tehlikeler için L tipi matris metodu ile risk değerlendirmesi yapılarak bu risklerin ağırlık oranları hesaplanarak derecelendirmesi yapıp alınması gerekli tedbirler belirtilmiştir.

L Tipi Risk Değerlendirme Karar Matrisi (Risk Assessment Decision Matrix):

Bu metotla, 5 x 5 Matris diyagramıyla (L Tipi Matris) bir olayın gerçekleşme ihtimali ile gerçekleşmesi takdirinde sonucunun derecelendirilmesi ve ölçümü yapılır. Risk derecesi (skoru) ihtimal ve zarar derecesinin çarpımından elde edilerek tablodaki yerine yazılır.

$$\text{Risk derecesi} = \text{İhtimal} \times \text{Zarar Derecesi}$$

İHTİMAL	ORTAYA ÇIKMA OLASILIĞI İÇİN DERECELENDİRME BASAMAKLARI
ÇOK KÜÇÜK	Hemen hemen hiç
KÜÇÜK	Çok az (yılda bir kez), sadece anormal durumlarda
ORTA	Az (yılda bir kaç kez)
YÜKSEK	Sıklıkla (ayda bir)
ÇOK YÜKSEK	Çok sıklıkla (haftada bir, her gün), normal çalışma şartlarında

Tablo 7.1 Bir Olayın Gerçekleşme İhtimali Tablosu

SONUÇ	DERECELENDİRME
ÇOK HAFİF	İş saati kaybı yok, ilkyardım gerektiren
HAFİF	İş günü kaybı yok, kalıcı etkisi olmayan ayakta tedavi ilk yardım gerektiren
ORTA	Hafif yaralanma, yatarak tedavi gerekir
CİDDİ	Ciddi yaralanma, uzun süreli tedavi, meslek hastalığı
ÇOK CİDDİ	Ölüm, sürekli iş göremezlik

Tablo 7.2 Bir Olayın Gerçekleştiği Takdirde Şiddetini Belirleme Tablosu

İHTİMAL	ŞİDDET				
	1 (Çok Hafif)	2 (Hafif)	3 (Orta Derece)	4 (Ciddi)	5 (Çok Ciddi)
1 (Çok Küçük)	Anımsız 1	Düşük 2	Düşük 3	Düşük 4	Düşük 5
2 (Küçük)	Düşük 2	Düşük 4	Düşük 6	Orta 8	Orta 10
3 (Orta Derece)	Düşük 3	Düşük 6	Orta 9	Orta 12	Yüksek 15
4 (Yüksek)	Düşük 4	Orta 8	Orta 12	Yüksek 16	Yüksek 20
5 (Çok Yüksek)	Düşük 5	Orta 10	Yüksek 15	Yüksek 20	Tolere Edilemez 25

Tablo 7.3 Risk (Skor) Derecelendirme Matrisi (L Tipi Matris)

Yukarıdaki tablolardan elde edilen değerler matris metodolojisi temelli risk değerlendirme tablosunda elde edilen değerler tasnif edilerek, riskler için büyük değerden başlayarak alınacaktır.

SONUÇ	EYLEM
Çok Yüksek Riskler (25)	Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Gerçekleştirilen faaliyetlere rağmen riski düşürmek mümkün olmuyorsa, faaliyet engellenmelidir.
Yüksek Riskler (15,16,20)	Belirlenen risk azaltılıncaya kadar iş başlatılmamalı eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Risk için devam etmesi ile ilgiliyse acil önlem alınmalı ve bu önlemler sonucunda faaliyetin devamına karar verilmelidir.
Orta Düzeydeki Riskler (8,9,10,12)	Belirlenen riskleri düşürmek için faaliyetler başlatılmalıdır. Risk azaltma önlemleri zaman alabilir.
Düşük Düzeyde Riskler (2,3,4,5,6)	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç olmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmeli ve bu kontrollerin sürdürüldüğü denetlenmelidir.
Önemsiz Riskler (1)	Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için kontrol prosesleri planlamaya ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin kayıtlarını saklamaya gerek olmayabilir.

Tablo 7.4 Risklerin Tasnif Edilme Tablosu

Sağlık ve güvenlik tedbirlerinin alınmasından sonra, belirlenen risk için, yeni bir risk skoru belirlenecek ve form yeniden doldurulacaktır.

8.İŞVEREN YÜKÜMLÜLÜĞÜ

29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği

İşveren yükümlülüğü

MADDE 5 – (1) İşveren; çalışma ortamının ve çalışanların sağlık ve güvenliğini sağlama, sürdürme ve geliştirme amacı ile iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.

(2) Risk değerlendirmesinin gerçekleştirilmiş olması; işverenin, işyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(3) İşveren, risk değerlendirmesi çalışmalarında görevlendirilen kişi veya kişilere risk değerlendirmesi ile ilgili ihtiyaç duydukları her türlü bilgi ve belgeyi temin eder.

9.ALINACAK ÖNLEMLERİN TAMAMLANMASI

Tespit edilen riskler için önlemlerin alınmasının tamamlanması tarafından planlanıp gerçekleştirilecek olup, Risk Değerlendirme Formu' nda Risklerin giderileceği Tarihleri Taahhüt eden 'Termin' ve Risklerin bertaraf edildiği tarihleri gösteren 'Gerçekleştirme Tarihleri' , tamamlaması gereken kişiler, 'Sorumlu' eklenecektir. Risklerin kapatıldığı tarihler risk analizinin ekinde bulunan Düzeltici Önleyici Faaliyet Formlarında dökümanite edilecektir.